

ÄIDINKIELI 3-6

Tavoitteet	S	L	3. lk	4. lk	5. lk	6. lk
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen						
T1 opastaa oppilasta vahvistamaan taitoaan toimia rakentavasti erilaisissa viestintäympäristöissä ja ilmaisemaan mielipiteensä	S1	L1, L2, L7	Harjoitellaan omien ajatusten ja mielipiteiden kertomista.	Harjoitellaan omien ajatusten ja mielipiteiden kertomista.	omien ajatusten ja mielipiteiden ilmaiseminen • keskustelu • puhe • väittely • mielipidekirjoitus • mainos • sarjakuva aktiivinen kuuntelu draaman ja vuorovaikutusharjoitusten avulla	omien ajatusten ja mielipiteiden ilmaiseminen • keskustelu • puhe • väittely • mielipidekirjoitus • mainos • sarjakuva aktiivinen kuuntelu draaman ja vuorovaikutusharjoitusten avulla
T2 ohjata oppilasta huomaamaan omien kielellisten ja viestinnällisten valintojensa vaikutuksia ja huomioidaan toisten tarpeita ryhmäviestintätilanteissa	S1	L1, L2, L3, L7	Harjoitellaan toimimaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.	Harjoitellaan toimimaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.	viestintätavan valinta tilanteen mukaan kohtelias ja toiset huomioonottava vuorovaikutuskeino erilaiset näkökulmat ryhmäviestintätilanteissa äänenkäyttö, viestin kohdentaminen ja kontaktinoton taito	viestintätavan valinta tilanteen mukaan kohtelias ja toiset huomioonottava vuorovaikutuskeino erilaiset näkökulmat ryhmäviestintätilanteissa äänenkäyttö, viestin kohdentaminen ja kontaktinoton taito

ÄIDINKIELI 3-6

T3 ohjata oppilasta käyttämään luovuuttaan ja ilmaisemaan itseään monipuolisesti erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa, myös draaman avulla	S1	L1,L2, L4, L7	Käsitellään draaman ja leikin keinoin ajankohtaisia aiheita ja käsiteltäviä teemoja. Valmistetaan pieniä esityksiä yksin ja ryhmässä. • esitelmä • vitsi • runo • kirjavinkkaus • elokuva • kuunnelma	Käsitellään draaman ja leikin keinoin ajankohtaisia aiheita ja käsiteltäviä teemoja. Valmistetaan pieniä esityksiä yksin ja ryhmässä. • esitelmä • vitsi • runo • kirjavinkkaus • elokuva • kuunnelma	esitykset yksin ja ryhmässä • esitelmä • vitsi • runo • kirjavinkkaus • näytelmä • elokuva • kuunnelma ajankohtaisten aiheiden, teemojen, kirjallisuuden herättämien ajatusten käsitteilyä draaman avulla oman luokan/koulun kulttuuritoiminnan suunnittelua ja toteuttamista	esitykset yksin ja ryhmässä • esitelmä • vitsi • runo • kirjavinkkaus • näytelmä • elokuva • kuunnelma ajankohtaisten aiheiden, teemojen, kirjallisuuden herättämien ajatusten käsitteilyä draaman avulla oman luokan/koulun kulttuuritoiminnan suunnittelua ja toteuttamista oma valmisteltu puheenvuoro/esitys, juhlat, päivän avaus
T4 kannustaa oppilasta kehittämään myönteistä viestijäkuvaa sekä halua ja kykyä toimia erilaisissa, myös monimedialaisissa vuorovaikutustilanteissa	S1	L1, L2, L3, L4	Opetellaan rakentavan palautteen antamista ja vastaanottamista. Tutustutaan erilaisiin viestintäympäristöihin. • koti • koulu • mediat Harjoitellaan mediassa toimimista.	Opetellaan rakentavan palautteen antamista ja vastaanottamista. Tutustutaan erilaisiin viestintäympäristöihin. • koti • koulu • mediat Harjoitellaan mediassa toimimista.	palautteen antaminen ja vastaanottaminen myönteinen viestijäkuva monimedialaisissa vuorovaikutustilanteissa (videot, kirjoitelmat, näytelmät, kyvyt esiintilaisuudet) sähköisen median pelisäännöt esim. yksityisyys, tekijänoikeudet	palautteen antaminen ja vastaanottaminen myönteinen viestijäkuva monimedialaisissa vuorovaikutustilanteissa (videot, kirjoitelmat, näytelmät, kyvyt esiintilaisuudet) sähköisen median pelisäännöt esim. yksityisyys, tekijänoikeudet

ÄIDINKIELI 3-6

Tekstien tulkitseminen						
T5 ohjata oppilasta sujuvoittamaan lukutaitoaan ja käyttämään tekstin ymmärtämisen strategioita sekä tarkkailemaan ja arvioimaan omaa lukemistaan	S2	L1, L4, L5	Kehitetään lukusujuvuutta. Harjoitellaan tietotekstin lukustrategioita.	Kehitetään lukutaitoa • lukunopeus • äänenkäyttö • lukustrategioiden valinta Harjoitellaan käyttämään tietotekstin lukustrategioita. Laajennetaan käsitystä eri tekstilajeista.	tekstilajin mukaan oman lukustrategian valitseminen oman lukemisen arvioimisesta lukuprosessin aikana eri lähteiden käyttö hakupalvelujen avulla oman tiedon tuottamisessa tiedon kriittinen arviointi	monimuotoisten tekstien sujuva lukeminen (esim. painetut, sähköiset, lineaariset, epälineaariset) tekstilajin mukaan oman lukustrategian valitseminen oman lukemisen arvioimisesta lukuprosessin aikana eri lähteiden käyttö hakupalvelujen avulla oman tiedon tuottamisessa tiedon kriittinen arviointi
T6 opastaa oppilasta kehittämään monimuotoisten tekstien erittelyn, arvioinnin ja tulkitsemisen taitoja ja laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan sekä edistämään ajattelutaitojaan	S2	L1, L2, L4, L5	Tutustutaan sanaluokkiin • verbit • substantiivit • adjektiivit	Harjoitellaan sanojen jakamista sanaluokkiin • verbit • substantiivit • adjektiivit • numeraalit • pronominit • partikkelit	kaunokirjallisen tekstin sekä tieto- ja mediatekstin erityispiirteitä erilaiset tekstilajit sanojen, niiden synonyymien kielikuvien, sanontojen ja käsitteiden merkitykset ja hierarkiat sijamuotojen merkitys ja käyttö • nominatiivi • genetiivi • partitiivi • paikallissijat verbin aika- ja persoonamuodot	kertovan, kuvaavan, ohjaavan ja kantaa ottavien tekstien kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä erilaisissa viestintäympäristöissä sana- ja käsitevaraston laajentaminen • sanojen luokittelu merkityksen ja muodon perusteella (sanaluokat) • verbien taivutus persoona- ja aikamuodoissa • nominien taivutus sijamuodoissa

ÄIDINKIELI 3-6

T7 ohjata oppilasta tiedonhankintaan, monipuolisten tiedonlähteiden käyttöön ja tiedon luotettavuuden arviointiin	S2	L1, L4, L5	Tutustutaan eri tekstilajeihin • tietoteksti • uutinen • kertomus • runo • sarjakuva • viesti • mainos • satu Harjoitellaan tiedon hankkimista eri lähteistä.	Harjoitellaan tiedon hankkimista eri lähteistä ja arvioimaan tietolähteen luotettavuutta.	erilaiset tekstiympäristöt (esim. mediateksti, kuvat, tieto- ja oppikirjat, painettu- ja sähköinen materiaali) tiedonhankintastrategiat kriittinen tietolähteiden arviointi	erilaiset tekstiympäristöt (esim. mediateksti, kuvat, tieto- ja oppikirjat, painettu- ja sähköinen materiaali) tiedonhankintastrategiat kriittinen tietolähteiden arviointi
T8 kannustaa oppilasta kehittämään kirjallisuudentuntemusta ja kiinnostustaan lapsille ja nuorille tarkoitettua kirjallisuutta, media- ja muita tekstejä kohtaan, luomalla mahdollisuuksia myönteisiin lukukokemuksiin ja -elämyksiin, tiedonhalun tyydyttämiseen sekä lukukokemusten jakamiseen, myös monimediaisissa ympäristöissä	S2	L1, L4, L5	Luetaan ja kuunnellaan monipuolisesti lasten kauno- ja tietokirjallisuutta. Harjoitellaan käyttämään käsitteitä pää- ja sivuhenkilöt sekä tapahtumapaikka.	Luetaan ja kuunnellaan monipuolisesti lasten kauno- ja tietokirjallisuutta. Harjoitellaan keskustelemaan lukukokemuksesta monipuolisiin työtavoin. • lukupiiri • lukupäiväkirja • lukudiplomi	yhteisesti ja itse valitut nuorten kauno- ja tietokirjallisuus ja mediatekstit • mielipidekirjoitus • kolumni • artikkeli • blogi lukukokemuksen jakaminen • lukupiiri • lukupäiväkirja • lukudiplomitehtävät • taideaineisiin integroivat tehtävät • sosiaalisessa mediaympäristössä tapahtuva keskustelu kirjallisuuden käsitteitä • kertoja • aihe • teema	yhteisesti ja itse valitut nuorten kauno- ja tietokirjallisuus ja mediatekstit • mielipidekirjoitus • kolumni • artikkeli • blogi lukukokemuksen jakaminen • lukupiiri • lukupäiväkirja • lukudiplomitehtävät • taideaineisiin integroivat tehtävät • sosiaalisessa mediaympäristössä tapahtuva keskustelu kirjallisuuden käsitteitä • kertoja • aihe • teema

ÄIDINKIELI 3-6

Tekstien tuottaminen						
T9 rohkaista oppilasta ilmaisemaan kokemuksiaan, ajatuksiaan ja mielihiteitään ja vahvistamaan myönteistä kuvaa itsestään tekstien tuottajana	S3	L1, L2, L4, L7	Tuotetaan erilaisia tekstejä yksin ja yhdessä. • kertomus • kuvaus • esittely • runo • satu • tietoteksti	Tuotetaan erilaisia tekstejä yksin ja yhdessä, aiemmin opittujen lisäksi tutustutaan uutiseen ja arvosteluun.	tekstien ja niiden kirjoittamisen merkitys itselle ja omalle ympäristölle kirjoittaminen vaikuttamisen keinona erilaisia kirjoittamisen tekstuaalisia ja kielellisiä piirteitä (mm. sanavalinnat, sanonnat, sanajärjestys)	tekstien ja niiden kirjoittamisen merkitys itselle ja omalle ympäristölle kirjoittaminen vaikuttamisen keinona erilaisia kirjoittamisen tekstuaalisia ja kielellisiä piirteitä (mm. sanavalinnat, sanonnat, sanajärjestys)
T10 kannustaa ja ohjata oppilasta kielentämään ajatuksiaan ja harjoittelemaan kertovien, kuvaavien, ohjaavien ja yksinkertaisten kantaa ottavien tekstien tuottamista, myös monimediaisissa ympäristöissä	S3	L1, L4, L5, L7	Käytetään tekstien tuottamisessa ja julkaisemisessa uutta teknologiaa ja mediaa.	Harjoitellaan tekstien otsikointia, rakenteita ja kappalejakoja. Käytetään tekstien tuottamisessa ja julkaisemisessa uutta teknologiaa ja mediaa.	fiktiivisten ja ei-fiktiivisten tekstien tuottaminen • mielipidekirjoitus • mainos • näytelmä opiskeluun liittyvät tekstit • muistiinpanot • määritelmät • lähdemerkinnät tekstin rakenne, otsikointi ja kappalejako teknologian ja median käyttö	fiktiivisten ja ei-fiktiivisten tekstien tuottaminen opiskeluun liittyvät tekstit • muistiinpanot • määritelmät • lähdemerkinnät tekstin rakenne, otsikointi ja kappalejako teknologian ja median käyttö

ÄIDINKIELI 3-6

T11 ohjata oppilasta edistämään käsinkirjoittamisen ja näppäintaitojen sujuvoitumista ja vahvistamaan kirjoitetun kielen, ja tekstien rakenteiden ja oikeinkirjoituksen hallintaa	S3	L1, L4, L5	Vahvistetaan oikeinkirjoituksen perusasioita • sanatason oikeinkirjoitus • yhdyssanat • yleis- ja erisnimet • virkkeen iso alkukirjain ja lopetusmerkit Sujuvoitetaan käsinkirjoitusta ja näppäintaitoja.	Vahvistetaan oikeinkirjoituksen perusasioita, aiemmin opittujen lisäksi pilkkun pää- ja sivulauseen välissä. Sujuvoitetaan käsinkirjoitusta ja näppäintaitoja.	oikeinkirjoituksen perusasiat • käsinkirjoittaminen • näppäintaidot • kirjoitetun kielen perusrakenteet • aiemmin opitut rakenteet • sivulausetyypit • konjunktioilause • relatiivilause • kysyvä sivulause • lauseen pääjäsenet • subjekti • predikaatti • objekti	oikeinkirjoituksen perussäännöt ja kirjoitetun kielen perusrakenteet sujuva ja selkeä käsinkirjoittaminen sujuvat näppäintaidot
T12 kannustaa oppilasta kehittämään tekstin tuottamisen prosesseja ja taitoa arvioida omia tekstejä, tarjota mahdollisuuksia tekstien tuottamiseen yhdessä, rakentavan palautteen antamiseen ja saamiseen, ohjata ottamaan huomioon tekstin vastaanottaja sekä toimimaan eettisesti verkossa yksityisyyttä ja tekijänoikeuksia kunnioittaen	S3	L2, L4, L5, L6	Opiskellaan tekstin tuottamisen vaiheita • suunnittelu • kirjoittaminen • tarkistaminen Harjoitellaan antamaan ja vastaanottamaan palautetta teksteistä.	Opiskellaan tekstin tuottamisen vaiheita • suunnittelu • kirjoittaminen • tarkistaminen Harjoitellaan tarkastelemaan ja arvioimaan omia tekstejä.	tekstin tuottamisen vaiheita; suunnittelu, jäsentäminen, muokkaaminen, tarkistaminen yksin ja ryhmissä tekstin tuottamista esim. määrittelmä, näytelmän käsikirjoitus oman ja muiden tekstin arvioiminen, palautteen anto ja saaminen lähteiden käyttö, lähdemerkinnät verkossa toimiminen eettisesti tekijänoikeudet	tekstin tuottamisen perusvaiheita monipuolista tekstin tuottamista yksin ja ryhmissä oman ja muiden tekstin arvioiminen, palautteen anto ja -saaminen lähteiden käyttö, lähdemerkinnät verkossa toimiminen eettisesti tekijänoikeudet

ÄIDINKIELI 3-6

Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen						
T13 ohjata oppilasta vahvistamaan kielitietoisuuttaan, innostaa häntä tutkimaan ja tarkkailemaan kieltä ja sen eri variantteja ja harjaannuttaa käyttämään käsitteitä, joiden avulla kielestä ja sen rakenteista puhutaan ja auttaa ymmärtämään kielellisten valintojen vaikutuksia	S4	L1, L2, L4	Tutkitaan kielen vaihtelua eri tilanteissa • viestintä lähipiirissä • julkinen asiointi • puhe- ja kirjakielen erot	Tutkitaan kielen vaihtelua eri tilanteissa • viestintä lähipiirissä • julkinen asiointi • puhe- ja kirjakielen erot	sanat ja ilmaisutavat viestinnässä suomen kieli vrt. esim. englantia, venäjä kieleen ja sen rakenteisiin liittyvien käsitteiden käyttö	havainnot ja kuvailut tekstien kielellisistä piirteistä opittujen käsitteiden käyttö teksteissä ja puheessa
T14 kannustaa oppilasta laajentamaan tekstivalikoimaansa ja lukemaan lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta sekä rohkaista lukuharrastukseen ja lukuelämysten jakamiseen ja kirjaston aktiiviseen käyttöön	S4	L2, L4, L5, L7	Luetaan monipuolisesti lasten kaunokirjallisuutta. Harjoitellaan keskustelua ja kokemusten jakamista luetusta. Harjoitellaan kirjaston aktiivista ja monipuolista käyttöä.	Luetaan monipuolisesti lasten kaunokirjallisuutta. Harjoitellaan keskustelua ja kokemusten jakamista luetusta. Harjoitellaan kirjaston aktiivista ja monipuolista käyttöä.	monipuolinen nuorten kaunokirjallisuus; omavalintaiset kokonaisteokset, runot keskustelut kirjoista, kokemuksen jakaminen muille mielikirjanäyttelyt kirjavinkkaukset mahdolliset kirjailijavierailut kirjaston käyttö	monipuolinen nuorten kaunokirjallisuus; omavalintaiset kokonaisteokset, runot keskustelut kirjoista, kokemuksen jakaminen muille mielikirjanäyttelyt kirjavinkkaukset mahdolliset kirjailijavierailut kirjaston käyttö
T15 tukea oppilasta kielellisen ja kulttuurisen identiteetin rakentamisessa ja ohjata arvostamaan eri kulttuureja ja kieliä sekä luoda oppilaalle mahdollisuuksia media- ja kulttuuritarjontaan tutustumiseen sekä oman kulttuurin tuottamiseen	S4	L2, L4, L6, L7	Tutustutaan suomalaiseen kansanperinteeseen • kansansadut • lorut • perinneleikit Tutustutaan lapsille suunnattuun media- ja kulttuuritarjontaan. Harjoitellaan omien esitysten suunnittelua ja esittää niitä.	Tutustutaan suomalaiseen kansanperinteeseen • runot • hölmöläissadut • vitsit Tutustutaan lapsille suunnattuun media- ja kulttuuritarjontaan. Harjoitellaan omien esitysten suunnittelua ja esittää niitä.	suomalainen kansanperinne (esim. kalevalainen perinne) murre nuorten media- ja kulttuuritarjontaan tutustuminen kulttuurin tuottamista muiden kanssa (omat esitykset, taito- ja taideaineet, juhlapäivät)	eri kulttuureja ja kieliä suomen kielen vertailua oppilaille tuttuihin kieliin nuorten media- ja kulttuuritarjontaan tutustuminen kulttuurin tuottamista muiden kanssa (omat esitykset, taito- ja taideaineet, juhlat)